

zaaknummer 2012 T736

Datum beslissing 10 april 2013

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. N.A. Viellevoeye-Geers, advocaat te Nijmegen,

tegen:

(wijlen) **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [naam],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie van de Fraters van Tilburg.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 4 december 2012.

Op 14 januari 2013 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van frater [naam], Algemene Overste Fraters CMM.

Op 13 maart 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn dochter. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Viellevoeye-Geers voornoemd.

Namens de Congregatie is verschenen frater [naam] voornoemd.

2. De klacht

2.1. Klager stelt dat hij eenmalig seksueel is misbruikt door aangeklaagde. Klager heeft daartoe aangevoerd dat hij eerst op tienjarige leeftijd in [inrichting] terecht was gekomen en daar gedurende twee jaar lang zwaar fysiek is mishandeld. Daarna verbleef klager van 1961 tot 1965 in [instelling] in [plaats]. Aangeklaagde was daar portier. Wanneer er op zondag bezoek kwam, moesten op zaterdag de broodjes worden gesmeerd. Klager mocht aangeklaagde hiermee helpen. In november 1962 heeft aangeklaagde klager bij of na het smeren van de broodjes in de broek gegrepen. Aangeklaagde pakte klagers geslachtsdeel vast en heeft hem gemasturbeerd. Klager was hier niet van gediend. Aangeklaagde legde hem het

zwijgen op onder de dreiging dat klager anders naar [plaats] zou worden gestuurd. Het misbruik heeft eenmaal plaatsgevonden. Hierna heeft klager nooit meer broodjes gesmeerd.

2.2 Klager heeft nooit een normale gezinssituatie gekend en heeft altijd op internaten gezeten, waar hij fysiek werd mishandeld. Ter zitting heeft klager aangevuld dat hij door zijn geboorte in 1947 in [land], [plaats] veel schade heeft geleden en dat hij in een wereld van haat terecht was gekomen. In zijn werkzame leven is klager weinig succesvol geweest. Gedurende zijn gehele leven heeft klager contact gehad met hulpverlenende instanties. In zijn jeugd en ook tijdens zijn huwelijk was er vaak begeleiding van maatschappelijk werk. Van 1985 tot 1996 heeft klager gesprekstherapie gehad bij [instituut] in [plaats]. In deze therapie is volgens klager wel gesproken over het misbruik, maar er is niets opgetekend, omdat klager zich de naam van aangeklaagde eerst recent herinnert. Klager meent dat zijn persoonlijkheidsstoornis en de problemen in zijn latere leven mede zijn veroorzaakt door de fysieke mishandeling op [inrichting] en door het seksueel misbruik door aangeklaagde in [instelling]. De juridisch adviseur heeft ter zitting medegedeeld dat zij een oproep op de site van Klokk heeft gezet, maar dat tot nu toe geen bruikbaar steunbewijs is binnengekomen.

2.3 Klager zoekt erkenning voor hetgeen hem is aangedaan, zowel op [inrichting] als in [instelling]. Klager wil graag financiële genoegdoening, wanneer zijn klacht gegrond wordt verklaard.

3. Inhoudelijke reactie op het klaagschrift

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Overste heeft in zijn reactie gesteld, dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Uit circulaire en richtlijnen uit het verleden kan worden opgemaakt, dat de congregationale overheid weet had van mogelijke misstanden en de fraters daarvoor ook waarschuwde. Er zijn in die tijd ook fraters geweest tegen wie disciplinaire maatregelen zijn getroffen wegens geconstateerd seksueel misbruik. De Overste heeft echter geen aanwijzingen gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik door aangeklaagde en de naam van aangeklaagde komt evenmin voor op de lijst van de commissie Deetman. De Overste benadrukt dat hij anderszijds geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt. Mocht aangenomen worden dat het misbruik heeft plaatsgevonden, dan had dit nooit mogen gebeuren en biedt de Overste zijn oprechte verontschuldigen aan. De Overste is bereid tot een persoonlijk gesprek met klager, indien klager daar behoefte aan heeft.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten, zoals het betasten van klager door aangeklaagde en het masturberen van klager door aangeklaagde, moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3 Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat zij niet uitsluitend kan afgaan op de verklaring van één klager. Het is een elementair rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring. Dit elementaire rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen. Kort gezegd moet de verklaring van een klager dus gesteund worden door enig ander bewijs op grond waarvan aannemelijk wordt, dat aangeklaagde zich schuldig heeft gemaakt aan seksueel misbruik.

4.4 De verklaring van klager is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. Frater [naam] heeft eveneens gesteld, dat hij geen reden heeft om aan het verhaal van klager te twifelen. Echter, in de thans voorliggende zaak zijn geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klager ondersteunen.

4.5 Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat geadviseerd zal worden de klacht niet gegrond te verklaren. Hiermee wil overigens niet gezegd zijn, dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn. Wanneer te zijner tijd alsnog blijkt van steunbewijs, zoals in het bovenstaande besproken, is het mogelijk herziening van het oordeel van de Klachtencommissie te vragen. Het is bovendien gebruikelijk dat, wanneer een andere klacht wordt ingediend tegen eenzelfde aangeklaagde, de Klachtencommissie contact opneemt met de juridisch adviseur van klager in deze procedure.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van de Fraters van Tilburg CMM de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 10 april 2013 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, drs. A.A.M. Oostveen en mr. P.A. Schaafsma, leden, bijgestaan door mr. I.C.T.M. Jongens-Manders, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden. Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.